

АФРИКА Води суходолу

ПЛАН ВИВЧЕННЯ МАТЕРИКА

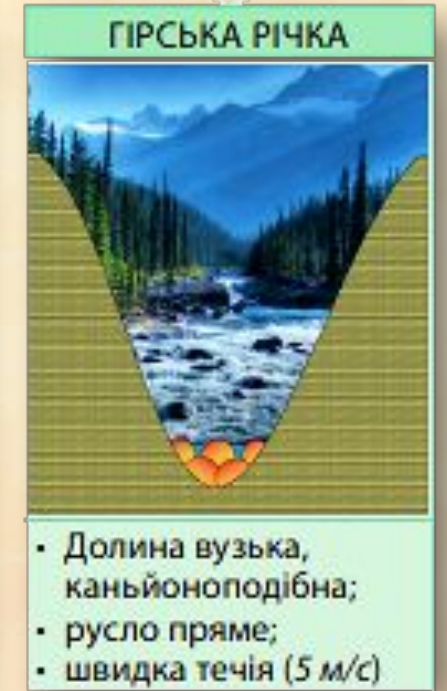

- 1.** Загальні відомості.
- 2.** Фізико-географічне положення.
- 3.** Історія відкриття, дослідження та вивчення.
- 4.** Тектонічна будова, особливості рельєфу та корисні копалини.
- 5.** Клімат.
- 6.** Внутрішні води.
- 7.** Природні зони.
- 8.** Населення та політична карта.

ПРИГАДАЙТЕ

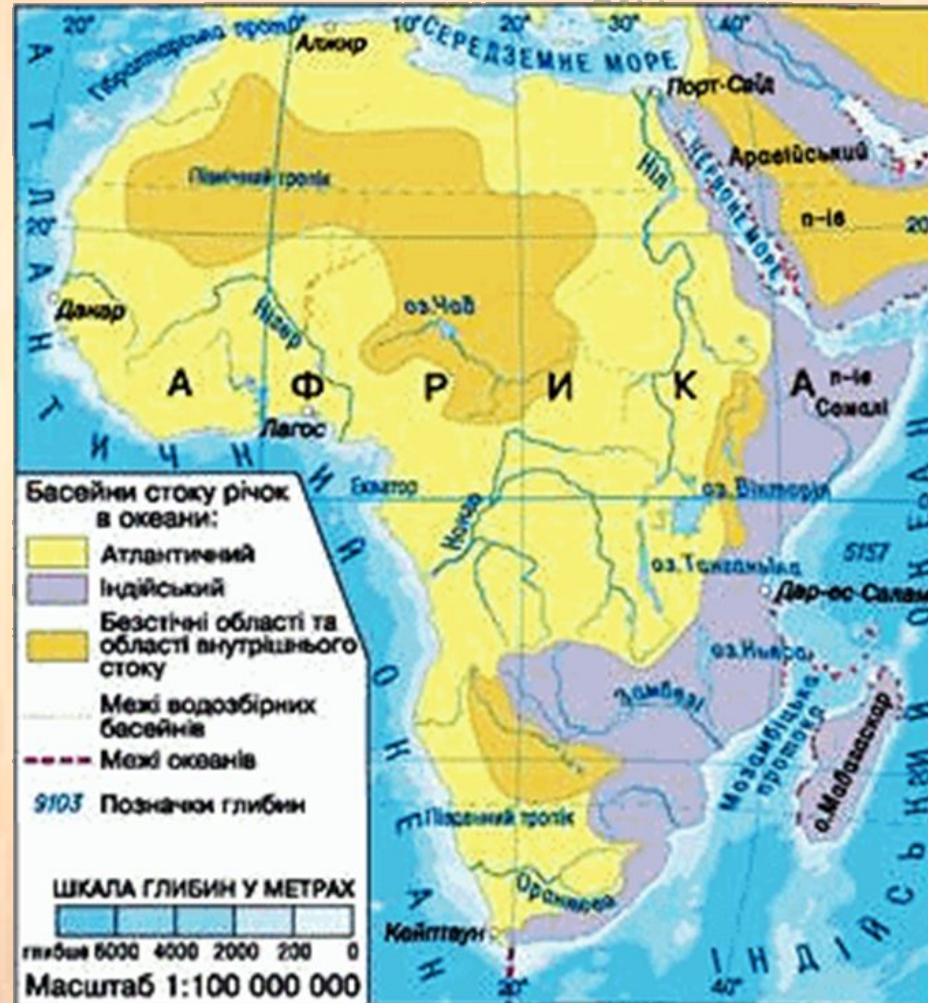
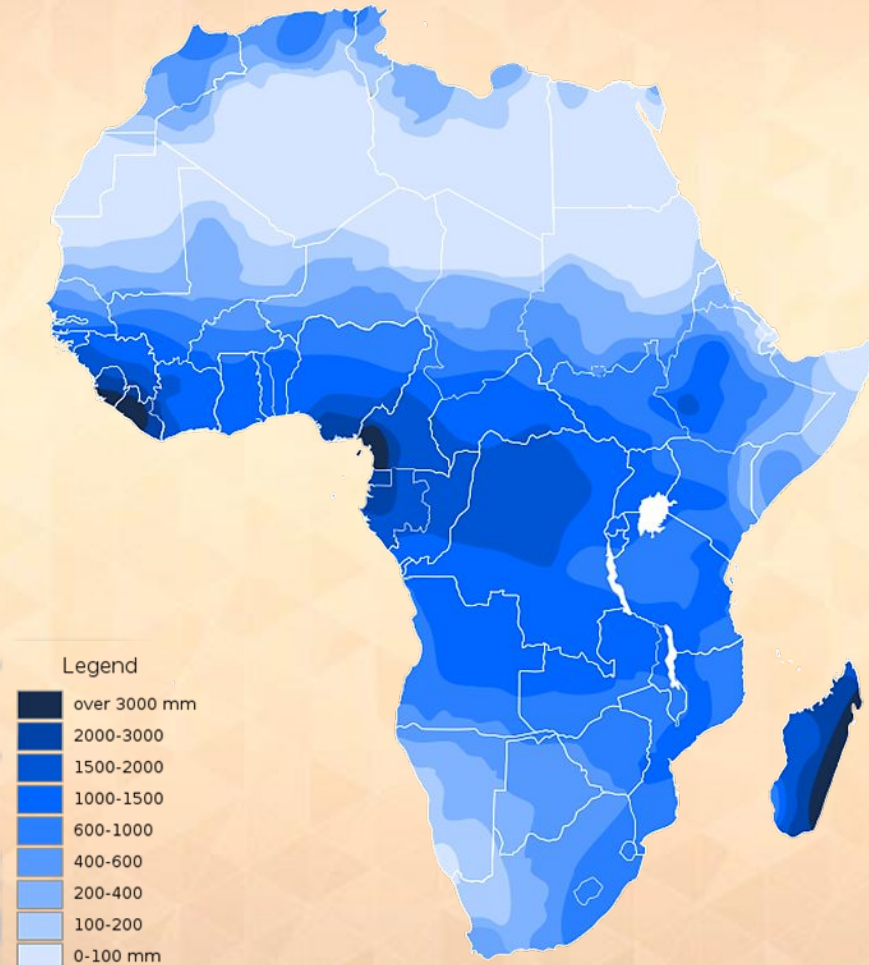
□ що належить до вод суходолу

□ Яка існує залежність між річками і рельєфом?

РІЧКИ

- В Африці багато річок.
- Їх розподіл по материку, живлення та режим залежать від клімату

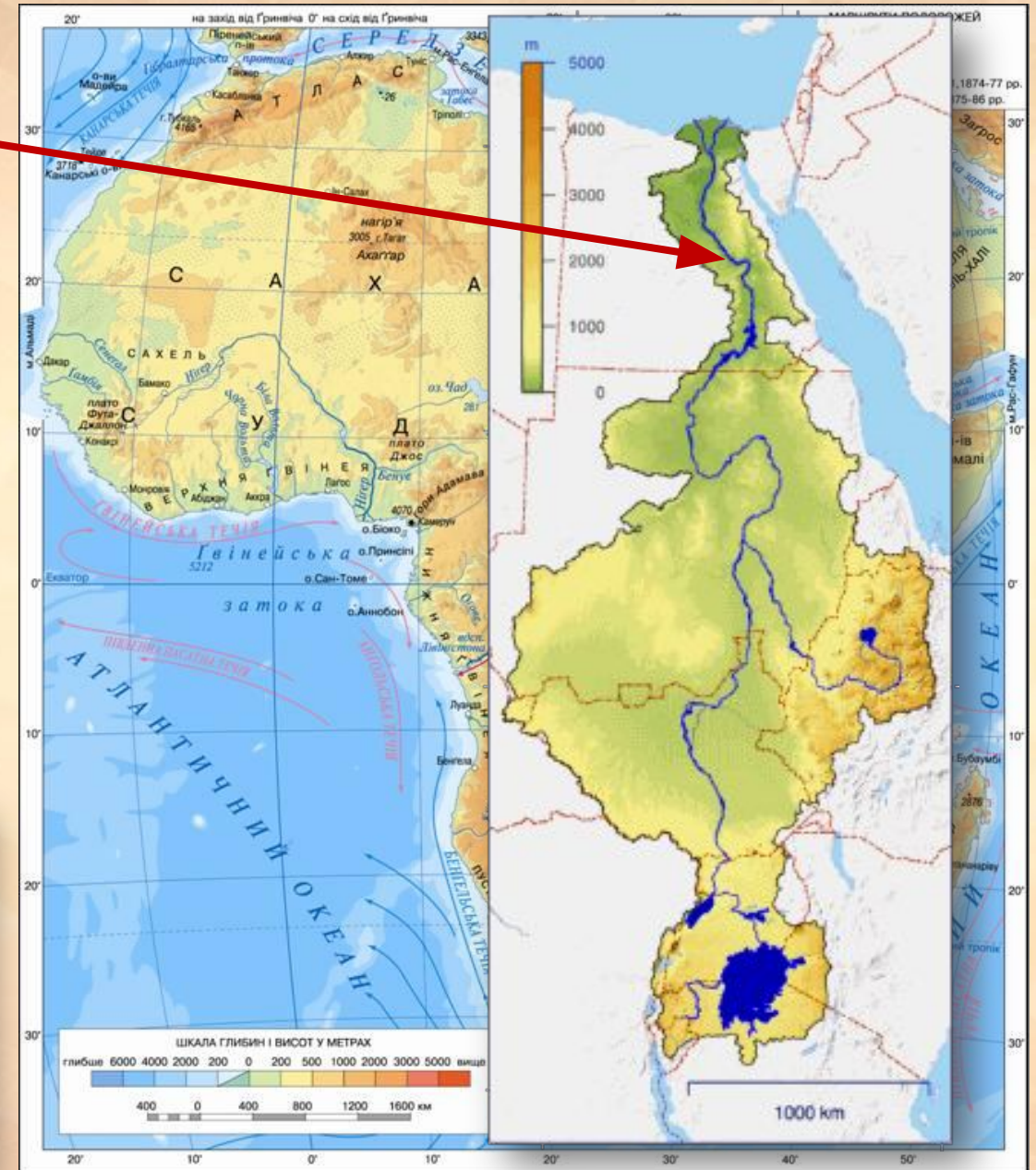
Ваді
— сухі русла
річок в Африці

Назви великих африканських річок у перекладі з мов місцевих племен мають такі значення: **Ніл** — вода, **Заїр** — річка (європейці йменували її **Конго** за назвою народу, який жив поблизу її берегів), **Замбезі** — велика ріка. Назва річки **Оранжевої** жодним чином не пов'язана з її кольором. У ній голландці, які відкрили цю річку, увіковічили династію герцогів **Оранських**, які правили в той час у Нідерландах. Тож правильніше було б називати її **Оранська**.

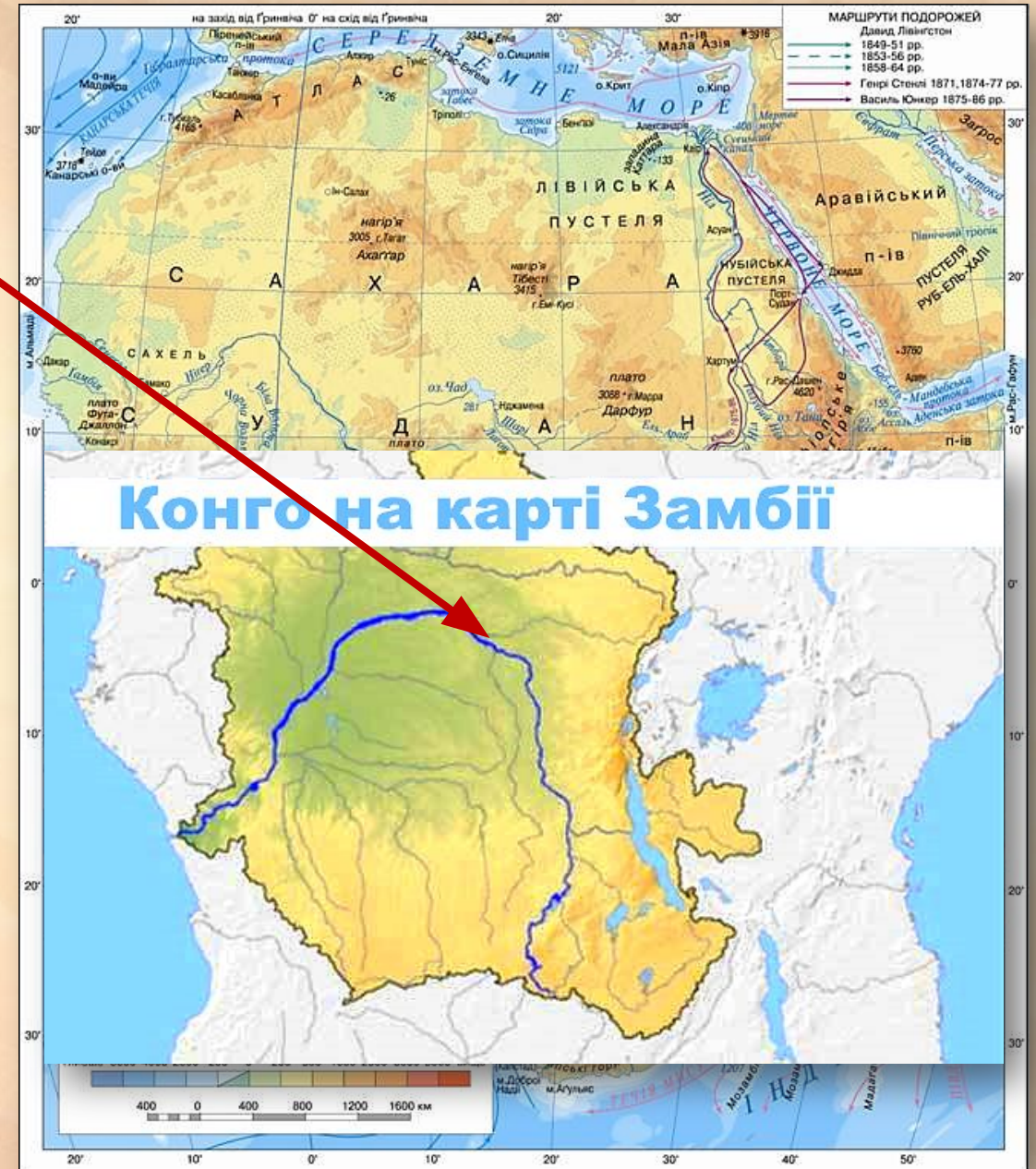
Ніл

- — це найдовша річка Африки й одна з найдовших річок світу (6671 км)
- Виток Нілу — р. Кагера починається в екваторіальному поясі на Східноафриканському плоскогір'ї → несе свої води в оз. Вікторія
- → витікаючи з нього, отримує назву Білий Ніл
- Біля м. Хартум в нього впадає Голубий Ніл
- В гирлі утворює величезну дельту

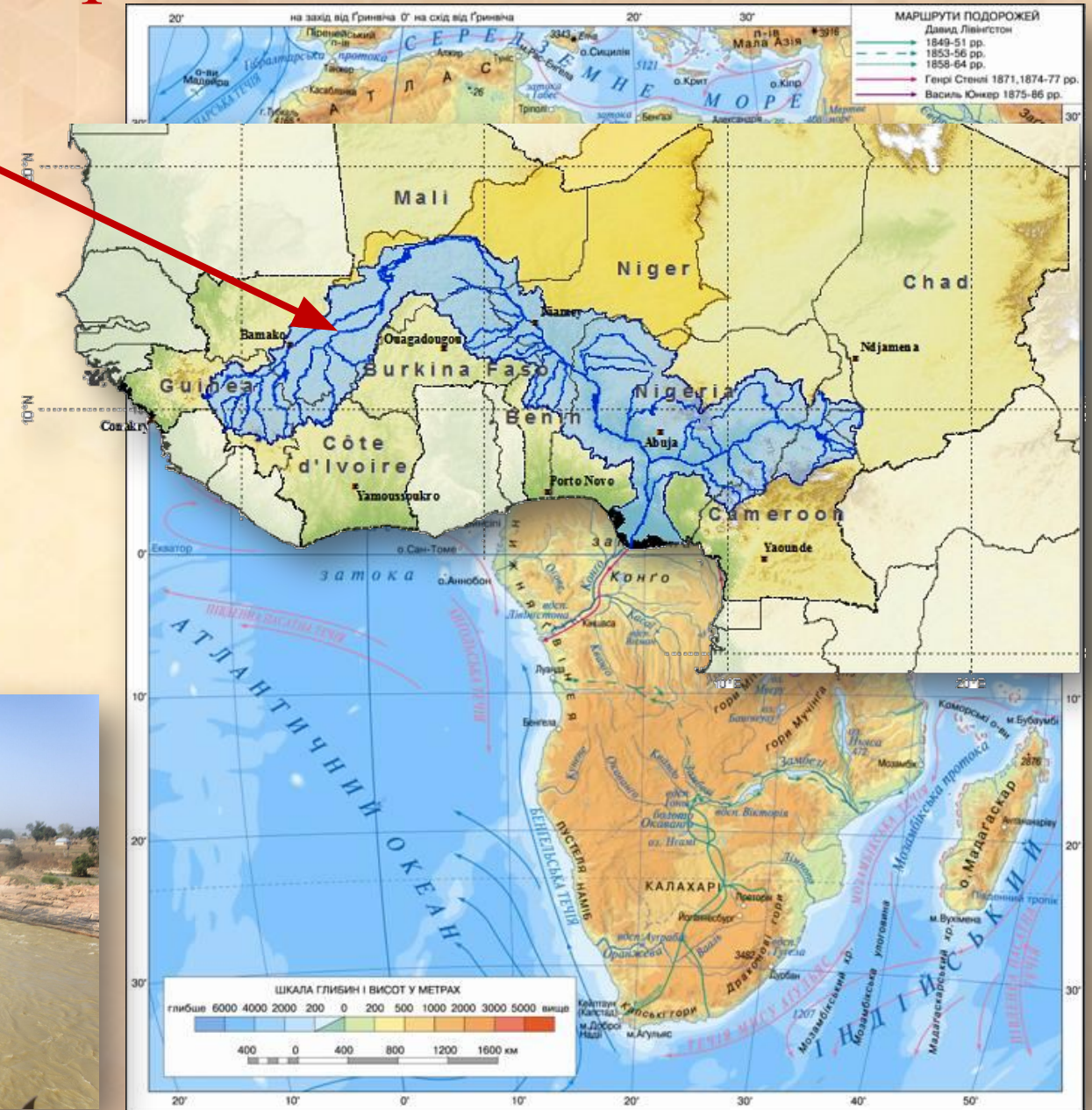
Конго (Заір)

- — **найповноводніша і друга за довжиною річка Африки**
- **Найглибша річка світу - в деяких ділянках її глибина становить понад 230 м**
- **Повноводна протягом усього року**
- **Кожної секунди виливає в океан близько 42 000 тонн води**
- **За водністю поступається тільки Амазонці**

Нігер

- У верхній і нижній течії річка порожиста
- У гирлі утворює з наносів велику дельту
- Протікаючи по посушливих територіях, річка має велике значення для зрошення

Оранжева

- Бере початок у Драконових горах і впадає в Атлантичний океан
- У верхній і середній течії утворює водоспади і має бурхливий гірський характер
- в нижній — спокійний рівнинний

Замбезі

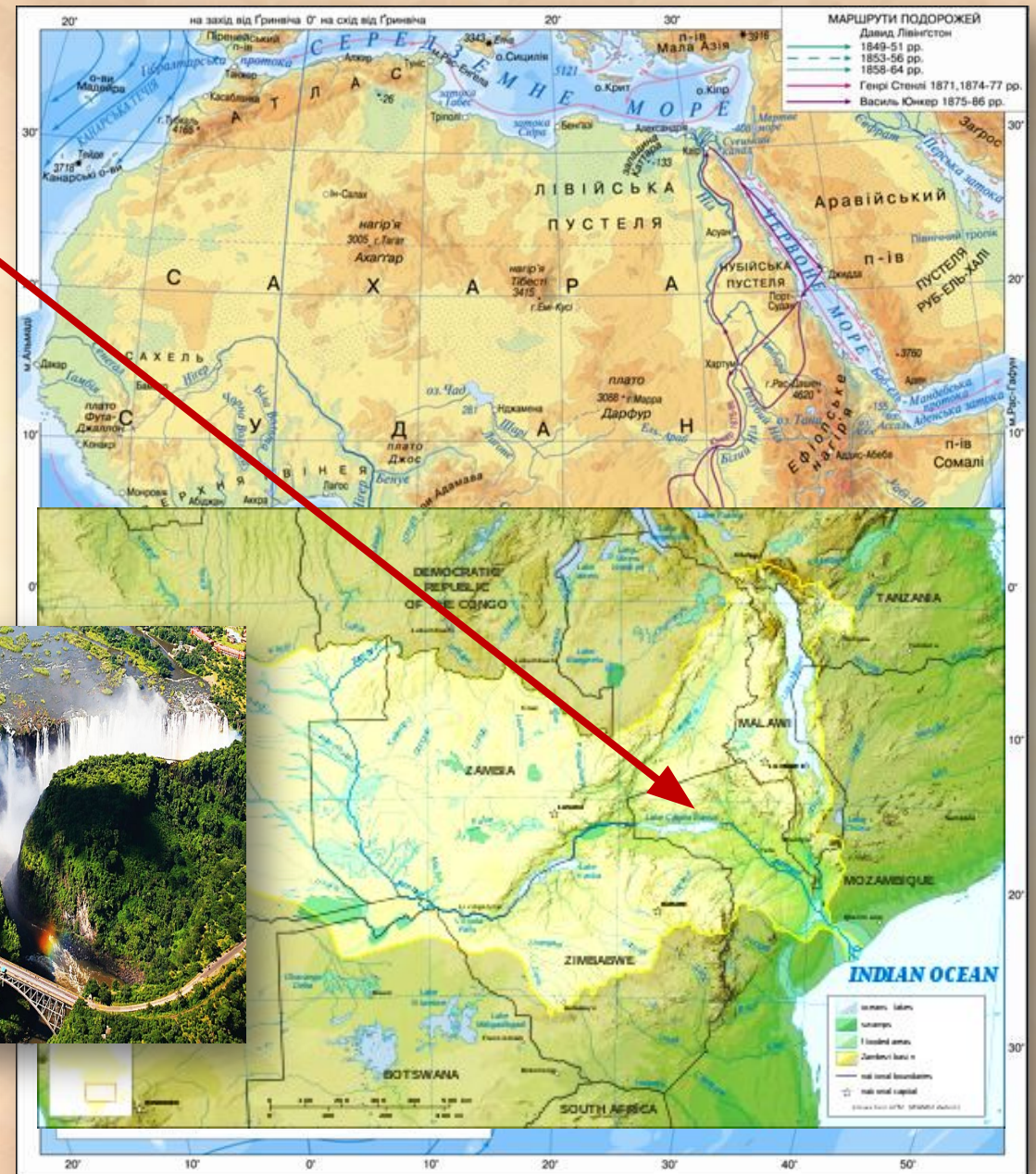
- — найбільша з річок Африки, що впадають в Індійський океан
- На Замбезі розташований один з найбільших у світі — вдсп. Вікторія

Світ у просторі й часі

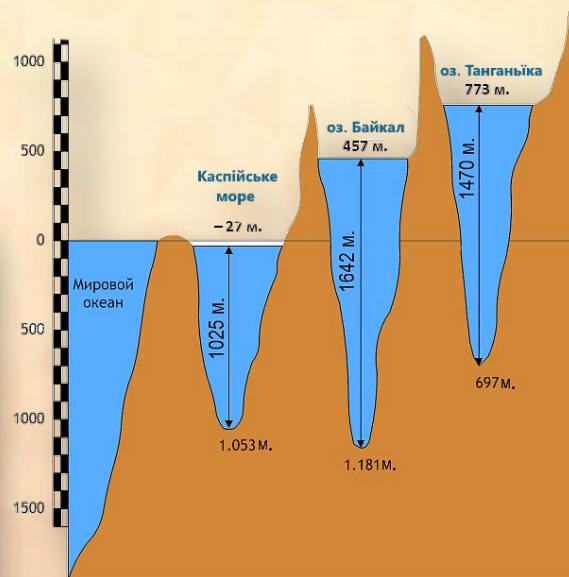
Дим, що гримить

У 1855 р. Д. Лівінгстон «відкрив» найбільший в Африці водоспад і дав йому ім'я Вікторія. А між тим, африканці здавна називали його: Мосі-оа-Тунья — *Дим, що гримить*. Наближаючись до уступу, велична Замбезі видається спокійною. Та ось її потік завширшки 1600 м раптово падає з гуркотом униз із висоти 120 м. Хмари дрібних бризок, що здіймаються на 500 м угору, позначають місце падіння необережної річки. Вода реве у гніві і прямує до вузької ущелини.

Танганьіка

- — є глибшим (1435 м) в Африці і другим за глибиною у світі після Байкалу
- За ширини 60 км воно тягнеться на 650 км!
- Стічне, тому вода в ньому прісна
- →там налічують близько 250 її видів

Ньяса

- має видовжену форму і тектонічне походження
- Озеро прісне й багате на рибу

Чад – «серце Африки»

— найдавніше озеро Африки, що
лежить у величезній плоскій
западині

Воно є залишком прадавнього озера
Озеро Чад — мілководне (7 м)

У сухий сезон його площа
скорочується вдвічі, а в дощовий —
знову збільшується

Блакитне серце Африки

Озеро Чад нагадує блакитне серце Африки. На різних картах його зображено по-різному: то круглим, то кривим, ніби риболовний гачок, то порізаним, немов дубовий листок. Картографи позначають його пунктиром, адже ніхто не знає точних обрисів цього мінливого внутрішнього моря. Тисячі плавучих островів безладно дрейфують його поверхнею, зіштовхуються, зростаються, причалюють до берега, утворюють півострови, знову розпадаються і плывуть у різні боки...

*Тур Геєрдал,
норвезький мандрівник*

Вікторія

- є найбільшим озером Африки й одним з найбільших за площею у світі
- утворилося не в розломі, а в прогині платформи
- → тому воно порівняно неглибоке (до 80 м) і має низовинні береги

ПІДЗЕМНІ ВОДИ

- Великі запаси підземних вод зосереджені під Сахарою і рівнинами Судану
- Водоносні пласти залягають на глибинах від 20 до 2000 м
- У місцях, де підземні води розташовані близько до поверхні або де у вигляді джерела виходять на поверхню, виникають оазиси — ділянки пустель з природною та культурною рослинністю

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3 (продовження)

«Зазначення на контурній карті назв географічних об'єктів Африки»

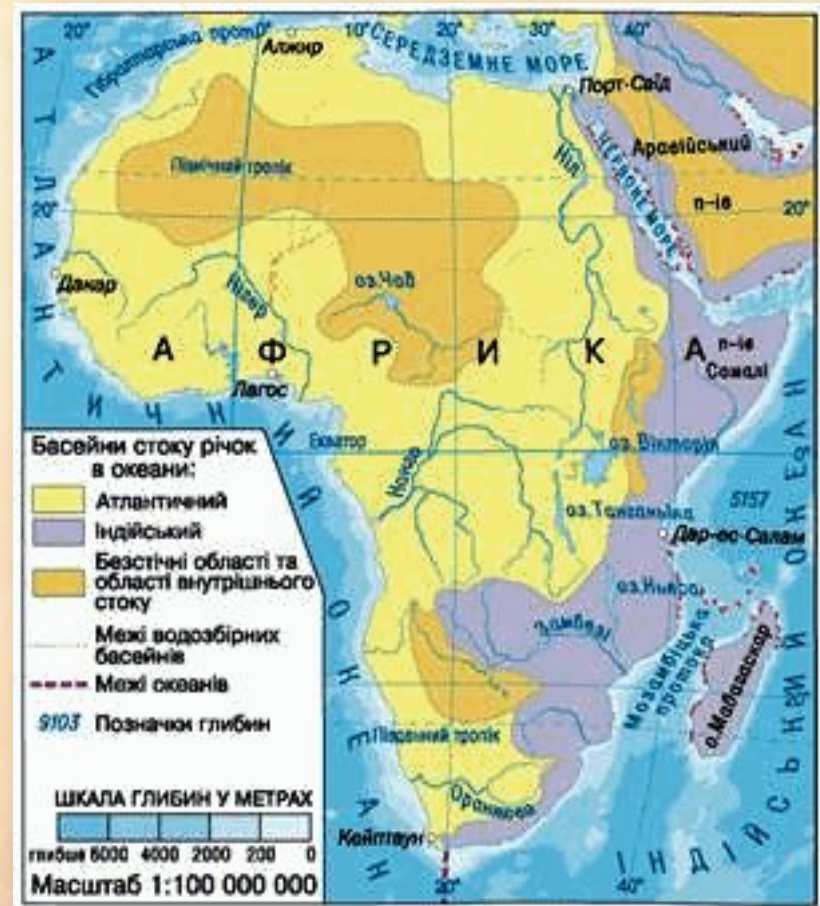
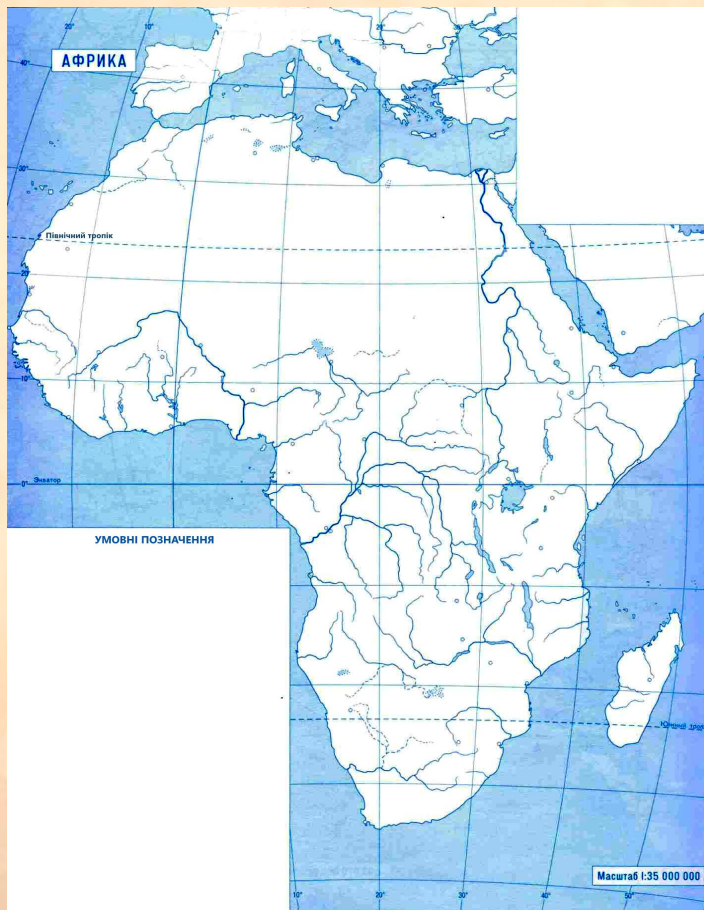
На контурній карті підпишіть назви вод суходолу Африки:

річок —

- Ніл
- Конго
- Нігер
- Замбезі
- Оранжева

озер —

- Вікторія
- Танганьїка
- Ньяса
- Чад

РОБИМО ВИСНОВКИ

- **Найбільші річки Африки — Ніл, Конго (Заїр), Нігер, Замбезі — широкі й повноводні, з порогами і водоспадами**
- **Ваді — сухе русло річки, яка пересихає й губиться в пісках**
- **Найбільше за площею озеро Африки — Вікторія, найглибші — Танганьїка і Ньяса, що лежать у зоні Східноафриканських розломів**

АФРИКА Води суходолу